

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

enascitur, ut Deum & homines latificet, Jud. 9. vers. 13. Hoc magnum est miraculum.

In ovo actu nulla est vita: & tamen si gallinæ supponatur, ut illa calore suo idem foveat, certo tempore pullus excluditur: nonne miraculum?

Quam miraculose homo in utero concipitur, formatur, & in lucem profertur? ut rectè David dixerit: Laudo te, quod stupendo modo & mirabiliter factus sum, Psal. 39. v. 14.

Quid dicam de Ecclesiâ, ejusque mirabili gubernatione? Nonne magnum miraculum, quod postremis hinc temporibus elevaverunt flumina, elevaverunt flumina vocem suam: elevaverunt flumina fluctus suos, à vocibus aquarum multarum, grandes fluctus maris, Psal. 93. v. 4. tamen Dominus, qui grandis in altis, dat naviculæ Ecclesiæ suæ in mari viam, & inter fluctus semitam firmissimam? Sap. 14. v. 4. & Ecclesiam suam contra portas inferorum hæcenus defendit, & defensus est, usque ad consummationem seculi, Matth. 16. v. 18.

Hoc experientia propria edocti sumus: Et tamen multi ad eò cæci sunt, ut id agnoscere nolint, sed fortuito fieri putent, sicut equi & muli, qui non longius prospiciunt, quam quæ in præsepî vident. Ideò Deus aliquando diem visitationis instituet, Ezech. 9. v. 5. & ejusmodi incredulos abjiciet in stagnum ardentem sulphure & igne, quæ est mors secunda, Apoc. 21. v. 8.

De Secundo.

Sequitur *Medela*, quæ fluit

I. Ex salutari crucis operatione. Hic Regulus Aulicus erat, & hæcenus Christum parùm æstimaverat: quod si ita perrexisset, in damnationem tandem incidisset. Nam extrâ Christum non est salus, Act. 4. v. 12. idè hæc afflictio ipsi salutare remedium fuit, cumque quasi è somno peccatorum & securitatis excitavit, ut verum Medicum & Magistrum salvandi indagaverit, quem & invenit, & per eum sanitatem filii, & salutiferam cognitionem salutis, pro se & totâ domo sua. Vexatio enim dat intellectum, Esa. 28. v. 19.

Quò magis aquæ diluvii elevatæ sunt, eò magis elevaverunt arcam, in sublimem terra, dum tandem quindecim cubitis altior aqua fuerit, super montes, quos operuerat, Gen. 7. v. 17. seqq.

Ita tribulatio nullum dampnum nobis affert, sed quando aquæ miseræ intraverunt quasi ad animam, ut infixi simus in limo profundi, & tantùm non operiamur à fluctibus, Psal. 69. v. 2. 3. hoc ipso à mundo & omnibus terrenis præservamur, ut quæ retrò sunt obliviscentes, ad ea, quæ priora sunt, extendamus nos ipsos ad destinatum scopum persequentes, ad bravium supernæ vocationis Dei, in Christo Jesu, Phil. 3. v. 14.

Wenzeslaus Rex Bohemiæ cum exercitu suo fusus & captus, cum quæretetur: quo animo esset? respondit: Nunquam meliori. Hæcenus enim humanis viribus innixus fuerat, jam verò in solo Deo confidebat.

Hoc vitio nos omnes laboramus, ut parùm de Deo in rebus prosperis cogitemus: idè, rebus adversis immisissis, inclamat nos Deus: Israël, non obliviscaris mei,

Esa.

Esa. 44. v. 21. quò sic perterriti ad eum confugiamus.

Ne itaque murmuremus, quando à Deo castigamur, id enim bonum est nobis, Psal. 119. v. 71. & quando ita judicamur, à Domino corripimur, ne cum mundo damnemur, 1. Cor. 11. v. 32.

II. *Ex promptâ Christi opitulatione.* Principiò quidem durum ipsi responsum dat, inquit: Nisi signa & prodigia videritis, non creditis: q. d. scio mores Aulicorum, quando prosperè agitis, Deum ejusque verbum non magnoperè curatis: quodsi verò tantillum crucis vos premit, ecce! omnia signa & prodigia ad salutem vestram festinare & concurrere debent. Hanc notam calamitas Reguli experiebatur.

Sic hodie tenus fieri amat, ut Deus in cruce faciem quasi abscondere videatur, & aliquamdiu in miseris sine auxilio relinquat, ut spiritalis Sion sæpè animo pusillanimitatis dicat: Dominus dereliquit me: Dominus oblitus est mei, Et. 49. v. 14.

Verùm ad punctum in modico derelinquit nos, Esa. 54. v. 7. quando enim nos satis probavit & excoxit in furno afflictionis, Esa. 48. v. 10. ultra se cohibere non potest, ut Josephus, Gen. 45. v. 1. viscera ejus conturbantur, ut miserans misereatur nostrum, Jer. 31. v. 20.

Ideò horas & moras ejus æquo animo toleremus.

Sit licet in natos facies austeram parentum, Equam tamen semper metus est, & amica voluntas.

Quos enim diligit Dominus, castigat, Hebr. 12. v. 6. seqq. Huc respiciamus, in patientia custodientes animam nostram, si fors fronte furente furat. Post tempesta-

tem enim tranquillum faciet, Tob. 3. v. 22.

Quoniam momentum in indignatione ejus: & vita in voluntate ejus. Ad vesperum demorabitur fletus: & ad matutinum jubilatio, Psal. 30. v. 6.

At nostrum est, instare precibus, dicentes cum Jacobo: Non mittam te, donec benedixeris mihi, Gen. 32. v. 26. & promptum erit auxilium ejus,

1. *Per crucis mitigationem.* Optimè enim novit,

Quid valeant humeri, quid ferre recusent.

Nec patitur quenquam tentari supra id, quod potest, 1. Cor. 10. v. 14.

2. *Per internam roborationem.* Quando per Spiritum sanctum, qui omnes infirmos consolatur, infirmitatem nostram adjuvat, Rom. 8. v. 26. ne deficiamus in tribulationibus, Ephes. 3. v. 13. sed communicantes Christi Passionibus gaudeamus, ut & in revelatione gloriæ ejus gaudeamus exultantes, 1. Petr. 4. v. 13.

3. *Per plenariam liberationem,* sicuti Hilkiæ vitam ad annos quindecim prolongavit, Esa. 38. v. 1. vel, quod melius est, ex hâc miseriarum valle transfert in Regnum cœlestem, ubi non ultra vox fletus & vox clamoris, Esa. 65. v. 19. sed complebuntur dies lætitiæ nostri, Esa. 60. v. 20. Apoc. 7. v. 17.

Quemadmodum ergò is, qui hebetere oculorum acie præditus est, avertit oculos ab iis, quæ sibi nocumento sunt, & viridi colore se oblectat: Ita nec nos in tribulationibus constituti, oculos nostros in dolores intendamus: sed cum Mose adspiciamus in remunerationem, Hebr. 11. v. 26. reminiscentes, quod momentanea levi-

tas tribulationis nostræ, operetur *ὁξεν*
καθ' ὑπερβολὴν, εἰς ὑπερβολὴν, 2. Cor. 4.
v. 17.

III. *Ex latâ fervorum obviatione, qui ipsi*
nuncium afferunt: Filius tuus vivit.

Pater noster cœlestis, tanquam magnus
ille cœli & terræ Dominus, adhuc hodiè
habet servos suos, qui sunt fideles verbi mi-
nistri, quos nobis obviam mittit, ut si mœ-
ror occupet cor nostrum, bonum nobis
nuncium afferant, nosque confirmet in
cruce, *veritate Dei*, quod nos juxta promif-
sionem liberaturus sit, *Psal. 50. v. 15. Dei*
omnipotentia, quod possit juvare, sitque
mutatio dexteræ excelsi, *Psal. 77. v. 11. Dei*
miseriordia, quod velit juvare, quia Pater
noster est, qui pro paterno suo in nos affe-
ctus, nos non derelicturus sit, *Psal. 103.*
v. 13.

Imprimis verbum hoc pii Christiani
audiunt, quando liberis, parentibus, &
conjugibus per mortem privantur, ut dica-
tur ipsis: Filius tuus vivit. Pater tuus vi-
vit. Maritus tuus vivit. Mors enim
Christianorum non interitus est, sed abitus
ad Patrem, & introitus in Paradysum, ubi
vera vita orietur, *Sir. 48. v. 12. ibi namque*
mors non amplius erit, *Apoc. 21. v. 4. sed*
justi in æternum vivent, *Sap. 5. v. 16.*

Jobus omnia dupla recuperavit, quæ
amiserat, nisi filios & filias, qui eodem nu-
mero ipsi restituti leguntur: Ratio erat,
quia hi non interierant, sed vivebant, &
hos quoque in universali resurrectione re-
cepturus erat, *Job. 42. v. 12. seqq.*

Ita si mors adscenderit per fenestras
tuas, & tibi uxorem, liberos, parentes, &
amicos eripiat: certissimè persuadeas tibi,
non esse eos amissos, sed præmissos: die

novissimo audies: Filius tuus vivit: Uxor
tua vivit, Amicus tuus vivit, & sic ulterius.
Sicut hæc ipsa ex causa dies ille, dies restitu-
tionis omnium dicitur, *Act. 3. v. 21.*

Videamus verò ut in loco beato con-
veniamus, non in inferno: sed in cœlo.
Duo enim loca sunt, ad quæ animæ homi-
num migrant, quando corporibus solvun-
tur: fidelium abeunt in cœlum, ubi abun-
dantia gaudiorum cum vultu Dei, dele-
stationes in dextera ejus in æternum, *Psal.*
16. v. ult. infidelium verò in infernum ab-
jiciuntur, ubi requiem non habent die ac
nocte, *Apoc. 14. v. 11. sed mors depascit*
eas, *Psal. 49. v. 15. & ira Dei manet super*
illas in æternum, *Joh. 3. v. 36.*

Ne itaque modum excede in lugendis
defunctis tuis, quando beatè illos in Do-
mino mortuos esse, nosti, in requie enim
requiescunt, *Sir. 38. v. 24. quin potius ita*
rationem tuam institue, ut & tu in pace ad
Patres & amicos tuos transeas. Disce igitur
artem moriendi, quam tibi Christus in
cruce ostendit, ubi Spiritum suum Patri
commendavit, *Luc. 23. v. 46. sic & tu o-*
mnibus horis & momentis, maximè verò
in horâ mortis, fideli Creatori commenda
animam tuam, in beneficiendo, *1. Petr. 4.*
v. 19. sic eam colliget in fasciculum viven-
tium, *1. Sam. 25. v. 29 & aliquando corpori*
redunibit, teque in occusum Christi rapiet
in aère, erisque cum eo semper, *1. Theff. 4.*
v. ult.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur
Regulis, ut sunt

I. *Verbo crede.* Regulus initio fide in-
firma laborabat, putabat enim, si Christus

non